

**ชื่อวิทยานิพนธ์** : ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานตามหลักสราณียธรรมของบุคลากรโรงเรียน  
มัธยมศึกษา เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร

**ผู้วิจัย** : พระมหาธีรพล ธีรปญโญ

**ปริญญา** : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร)

**คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์**

: ผศ.ดร.สุรพล สุษะพรหม พธ.บ., M.A., Ph.D. (Pol.Sc.)

: พระมหาบุญเลิศ อินทปญโญ, ผศ., พธ.บ., ศศ.ม., รบ.ม.  
(การจัดการความขัดแย้ง)

: ผศ.ดร.รัชชนันท์ อิศรเดช พธ.บ., M.A., Ph.D. (Pol.Sc.)

**วันที่สำเร็จการศึกษา** : ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๖

### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ (๑) เพื่อศึกษาระดับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานตามหลักสราณียธรรมของบุคลากรโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร (๒) เพื่อเปรียบเทียบขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานตามหลักสราณียธรรมของบุคลากรโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (๓) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางพัฒนาขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานตามหลักสราณียธรรมของบุคลากรโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม (Mixed Method) โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากรโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร จำนวน ๒๒๒ คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-Test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

### ผลการศึกษาค้นคว้า

๑. บุคลากรมีความคิดเห็นว่า ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานตามหลักสราณียธรรมของบุคลากรโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก(  $\bar{X} =$

๔.๐๕) เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละด้าน พบว่า บุคลากรมีระดับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานตามหลัก สาราณียธรรมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

๒. เปรียบเทียบขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานตามหลักสาราณียธรรมของบุคลากรโรงเรียน มัธยมศึกษา เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า บุคลากรที่มีอายุ และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานตามหลักสาราณียธรรมของบุคลากร โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐาน ส่วนบุคลากรที่มีเพศ ระดับการศึกษา สถานภาพ ตำแหน่ง และระยะเวลา ปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

๓. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการพัฒนา ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานตามหลัก สาราณียธรรมของบุคลากรโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร บุคลากรยังขาดความ รักความเมตตาต่อกัน มีความเห็นแก่ตัว ไม่ให้ความช่วยเหลือแก่คนอื่น พุดจาหยาบคาย พุดไม่เพราะ พุดจาเสียดสี นินทาว่าร้ายผู้อื่น มีจิตที่เป็นอกุศล คิดอิจฉาริษยา มีอคติ คิดกับผู้อื่นในทางลบ ตัดสินความ ไม่ดีของคนอื่นจากความคิดตนเอง ไม่ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เอารอดเอาเปรียบคนอื่น แสวงหาผลประโยชน์ ของตัวเองเป็นหลัก ไม่ให้ความสำคัญปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด หย่อนยานในระเบียบวินัย และไม่คอยยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น เอาความคิดเห็นของตนเองเป็นใหญ่ ความคิดเห็นของตนเอง ถูกต้องเสมอ ไม่ยอมรับความคิดเห็นที่ถูกต้องของคนส่วนมาก ไม่ยอมปรับความคิดเห็นของตนเข้าหาผู้อื่น ฉะนั้นแล้ว บุคลากรควรมีความเมตตาอนุเคราะห์ต่อกัน ช่วยเหลือเกื้อกูล ให้ความโอบอ้อมอารีย์ ตลอดจนการสร้างสัมพันธ์ไมตรีที่ดีต่อกัน สนทนากันด้วยถ้อยคำที่สุภาพไพเราะ อ่อนหวาน มีเหตุมีผล ปลุกฝังความคิดในทางที่ดี คิดในทางบวก คิดในทางสร้างสรรค์ คิดด้วยความหวังดี ประารถนาให้ผู้อื่นมี ความสุข ช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน โดยมุ่งประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ปฏิบัติตาม กฎระเบียบอย่างเคร่งครัด ต่อเนื่อง สม่ำเสมอ เคารพกฎกติกาของหน่วยงาน และควรรับฟังความคิดเห็น ของเพื่อนร่วมงาน ปรับปรุงความคิดเห็นของตนเองเข้าหาผู้อื่น แล้วยอมรับความคิดเห็นของส่วนรวมตามหลัก ประชาธิปไตย เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาองค์กรต่อไป

**Thesis Title** : The Working Morale According to Saraniyadhamma of Personnel  
in Secondary Schools, Bangkok Noi District, Bangkok

**Researcher** : PhramahaTheeraphon Thirapañño (Fangsado)

**Degree** : Master of Arts (Public Administration)

**Thesis Supervisory Committee**

: Asst. Prof. Dr.SurapholSuyaphrom B.A., M.A., Ph.D. (Pol. Sc.)

: PhramahaBoonlert Inthapañño, Asst. Prof., B.A., M.A., M.P.A.  
(Conflict Management)

: Asst. Prof. Dr. Thatchanan Issaradet B.A., M.A., Ph.D. (Pol.Sc.)

**Date of Graduation** : 31 March 2013

### ABSTRACT

The objectives of this study were : 1) to study the level of working morale according to the principle of Saraniyadhamma (virtues for fraternal living) of the personnel working in secondary schools in Bangkok Noi District, Bangkok, 2) to compare working morale according to the principle of Saraniyadhamma (virtues for fraternal living) of the personnel working in secondary schools in Bangkok Noi District, Bangkok, classified by personal factors, and 3) to study problems, obstacles and the ways to improve the working morale according to the principle of Saraniyadhamma (virtues for fraternal living) of the personnel working in secondary schools in Bangkok Noi District, Bangkok. The

study was conducted by Mixed Method with the application of quantitative and qualitative researches. The sample of this study consisted of 222 personnel working in secondary schools in Bangkok Noi District, Bangkok, being drawn by random sampling technique. The tools used for data collection were questionnaire and interview schedule. The statistics used for data analysis were the frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and analysis ANOVA (One way analysis of variance), and for comparison of the paired mean differences, Least Significant Difference technique was employed. The data collected from key informants were analyzed by contents analysis technique.

**The findings were concluded as follows :**

1) The overall level of working morale according to the principle of Saraniyadhamma (virtues for fraternal living) of the personnel working in secondary schools in Bangkok Noi District, Bangkok, was found at high level ( $\bar{X} = 4.05$ ). When considered into each aspect, it was noted at high levels in all aspects.

2) With regard to comparison of working morale according to the principle of Saraniyadhamma (virtues for fraternal living) of the personnel working in secondary schools in Bangkok Noi District, Bangkok, it was found that ages and incomes of personnel had statistical significant differences at 0.05 level of confidence, thus accepting the formulated hypotheses. While sex, level of education, marital status, position and length of working had no significant differences, therefore rejecting the set hypotheses.

3) for the problems, obstacles and the ways to improve the working morale according to the principle of Saraniyadhamma (virtues for fraternal living) of the personnel working in secondary schools in Bangkok Noi District, Bangkok, the study

revealed that personnel lacked loving kindness in each others, were selfish, did not hesitate to help others, used harsh, malicious and frivolous speeches, had illwill and covetousness, concentrated only on their own interests, looked down rules and regulations, and did not listen and accept other's opinions and ideas. To improve these, personnel should help each other with loving kindness, create human relations within groups, avoid lying, speak politely, inculcate a positive and creative thinking, wish other to be happy, help each other, aim at public interests rather than his or her own interest, follow rules and regulations of schools, and accept and welcome all opinions and comments in light with the democratic principle as guideline for school development.